

Mi insuficiencia, agravada con la premura, ya explicada, del tiempo, no me ha permitido hacer cumplidamente su retrato como escritor y como hombre, ni hacer cumplidamente su elogio en ambos conceptos. Abrigo, sin embargo, la convicción, de que Trueba es como lo he descrito y no de otra manera, y de que decir lo que es, es hacer su mayor elogio.

JOSÉ MARÍA DE LIZANA.

EUSKERAZKO IPUI BERRIYAK.¹

AZALKAYA: **Kontuchoak.**

Baserri   Zakurra.

Ongi bizi zalarik
bere baserriyan,
aitzen zuben zer nola
ziraden erriyan;
chit gaizki ikusiyak
zirala katubak,
eta zakurrak berriz
oso maitatubak.
Oek nai eran libre
zirala ibiltzen,
bat bakarrik etzala
gazterikan iltzen.
Zer jana berriz nonai
billatutzen zala,
itz batez, an ezeren
paltikan etzala.

Oek guziyak joanik
belarriyetara,
egun batez zan bere
echetik atera:
eta egonik bide
denari begira,
abiatu zan jaisten
menditik errira.
Ontan asi ta sarri,
zi Joan bidean,
billatu zuben zekor-
zanko bat lurean;
eta usai egiñik
puska eder ari,
esan zuben:—eztet nai
nik au jaten ari;

---

(1) Fábulas señaladas con PREMIO EXTRAORDINARIO en los Juegos florales celebrados en esta ciudad en 1885 (Véase pág. 112.)

erriyan egingo det
 nere otorduba,
 allegatzen danean
 jateko orduba.
 Gero topatu zuben
 zerri-belarriya,
 eta ez izanikan
 ain puska larriya,
 esan zuben:—au bañan
 gauza obea, len
 ez tet jan, eta nuan
 errira lenbaitlen.
 Onela allegatu
 zanean bertara,
 ibilli zan begira
 alde denetara;
 bailan nola etzuben
 zer janik billatzen,
 asi zan dendetan ta
 tabernetan sartzen.
 Oetako batean
 egonik usainka,
 artu zuben platera
 batetik lukainka;
 bañan ikusirikan
 lan artan mutillak,
 makillazoz berotu
 ziozkan kostillak.
 Andikan karrasika
 irtenik igasi,
 beste denda batean

zan sartutzen asi:
 an berriz topaturik
 katu bat aundiya,
 kendu zion zarpazo
 batekin begiya,
 eta chiliyoz zuben
 denboran aldendu,
 borroka ziyon beste
 zakur batek eldu;
 zeñak sarturik gogor
 bere letagiñak,
 aztu erain ziozkan
 lenagoko miñak:
 bada bizirik bazan
 irtengo argandik,
 bestek libratu zuben
 eta joan zan andik.
 Ala porrokaturik
 guziya erriyan,
 aurrera zan bizitu
 izan baserriyan.

. . . . .

Au da gure artean
 gertatu oi dana:
 degun dena charra da,
 ona besterena;
 urrutiko inchaurreak
 izanik amalau,
 beretara joatean
 gertatzen dira lau.

RAMON ARTOLA.

